

İş, Oluş, Hareket Bildiren Kelimeler (Eylem - Fiil)

Bir gün Hoca ve arkadaşı misafirlığe **giderler**, ev sahibi bunlara bir tabak yoğurt **ikram eder**. Arkadaşı, kaşığının ucu ile yoğurdun ortasından **çizgi çizer** ve Hoca'ya :

- Ben kendi payıma düşen yere pekmez **koyacağım**.

Hoca :

- **Kabul etmem**, pekmez benim tarafıma da **akar**.

Bunun üzerine Hoca hemen heybesindeki zeytinyağı şişesini **alır** ve Yoğurdun başına **geçer**.

- Öyleyse ben de payıma düşen kısma zeytinyağı **koyarım**.

Arkadaşı **şaşıırarak** :

- Hiç zeytinyağı yoğurda konur mu? Yoğurt vıcık vıcık **olur**.

Hoca aradığı fırsatı **bulmuştur**.

- Öyleyse sen de pekmez **koyma**.

Fıkırada; ilişkilerin tek taraflı olamayacağı, başkalarının çıkarlarının hiçe sayılmaması gerektiği vurgulanmıştır.

Fıkıradaki renkli sözcükler, bir hareket, bir iş, bir oluş bildiriyor.

- Bu sözcüklere **eylem (fiil)** denir.

? **Örneğin;** Her sabah **yürürüm**.

? **Örneğin;** Balık gibi **yüzüyor**.

(Renkli sözcükler hareketi anlatıyor.)

? **Örneğin;** Arabayı **yıkadım**.

? **Örneğin;** Toprağı **kazdım**.

(Renkli sözcükler yapılan işi anlatıyor.)

★★★ **Unutmayalım**

Kurallı olmayan cümlelerde eylem sonda yer almaz.

? **Örneğin;** **Gelmiş** herkes asker uğurlamaya.

? **Örneğin;** Yasemin **kokuyor** evin perdeleri.

★ ★ ★ Unutmamalım

Eylemler bir zamana baęlı olarak oluřur.

Eylemlerde üç temel zaman vardır :

1. Geçmiş Zaman (Eylem önceden yapılmış ve bitmiştir.)

? **Örneğin;**

Sevda markete gitti.

Dedem masal anlatmış.

2. Şimdiki Zaman (Eylem hâlâ yapılmakta ve devam etmektedir.)

? **Örneğin;** Biz okula gidiyoruz.

3. Gelecek Zaman (Eylem daha sonradan yapılacaktır.)

? **Örneğin;** Yakında tatilden dönecek.

★ ★ ★ Unutmamalım

Bir de bu üç zamanı içine alan geniş zaman vardır. Bu zamanda, eylemin her zamanda yapılabileceği bildirilir.

? **Örneğin;** Her zaman ders çalışır.

? Aşağıdaki kutucukların içine eylem(fiil) örnekleri yazalım.

? Kutularda yazılı eylemleri kullanarak cümle kuralım.

yürüdü

kazdı

uyumuş

gidecek

çalışır

yazmış

01

02

03

04

05

06

? Tablolarda verilen cümlelere örnekteki gibi iş, oluş hareket bildiren kelimeler yazalım.

Cümle	İş, oluş, hareket bildiren kelime
Ali güzel futbol	oynar.
Ahmetler yarın	
Yeni geldim hemen	
Sabah saatlerinde hava çok	
Annem kahvaltıda yumurta	
Öğretmenim babamla	
Yarın yapılacak olan maç	
Ağacın yaprakları	

? Aşağıdaki cümlelerde eylem olan kelimenin zamanını örnekteki gibi işaretleyelim.

Cümleler	Geçmiş Zaman	Şimdiki Zaman	Gelecek Zaman
Kitaplarını evde unutmuş.	X		
Yarınki maça gelecek.			
Ahmet okula gidiyor.			
Samet yemek yedi.			
Kayra top oynuyor.			
Sevde resim çizdi			
Sümeyye geldi			
O yatıyor.			
Şeyma ip atlayacak			

? Aşağıdaki cümlelerdeki eylemleri bulup altını çizelim. Eylemlerin hangi zamanda yapıldığını karşlarına yazalım.

01 Yusuf yarın maça gidecek. Gelecek Zaman

02 Ablam müzik dinliyor.

03 Dün geldi ancak bugün dönecekti.

04 Bayramda şiir okuyacağım.

05 Okul kapanınca tatile gittiler.

06 Zümra ile Zeynep sinemaya gidiyorlar.

? Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere geçmiş zamana ait eylemler yazalım.

Geçenlerde Yeşim'i

Dün Türkçe dersinden sözlü

23 Nisan çok coşkulu

En sevdiğim kazağım

Öğretmenimizin tayini

Ormanda piknik

? Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere şimdiki zamana ait eylemler yazalım.

Pencereden dışarıyı

Kedim soba başında

Zaman hiç durmadan akıp

Dayım gazete

Kerem ders

Kedim soba başında

? Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere gelecek zaman ait eylemler yazalım.

Bayramda giydiğin elbise çok

Akşam otobüste

Müzeleri ziyaret

Sana mektup

Dün matematikten sözlü